

LIBRIS

We know
books

RADU NEGRESCU-SUȚU

CARTEA DE AUR
A FAMILIEI
SUȚU

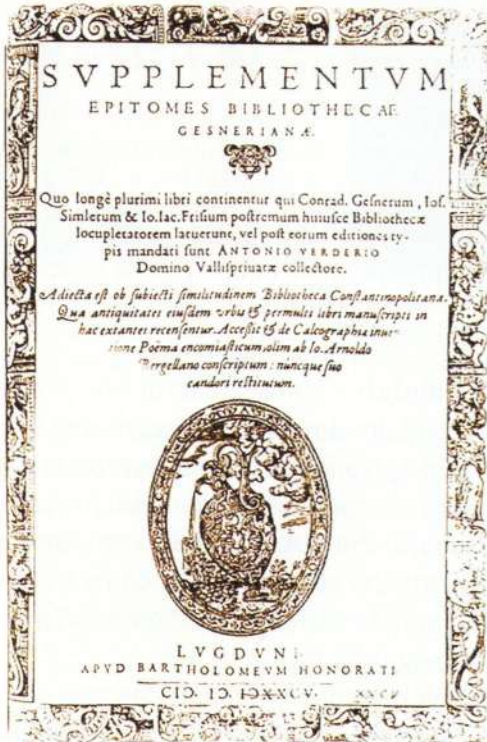
ediție revizuită și prescurtată

EDITURA VREMEA

BUCUREȘTI

2024

Catalogus librorum Illustrissimi Principis domini Ioannis Suuzi.

Historia Georgij Gemistae de bello gesto, in Mantancia. Eiusdem explicatio in Analytica Aristotelis.
 Epitome in Metaphysica Aristotelis doctissimi viri Georgij Pachimera Iosephi Prienij Logica, cuius initium est: Quot termini Philosophi &c. (in charta bibacina.)
 Actiones sanctae septima & vniuersalis Synodi Niceanae Imperante Constantino & Irene matre ipsius. (in charta bibacina.)
 Apocalypsis S. Andree.
 Apocalypsis sive Reuelatio sanctissime Dominae nostrae Deiparae: & semper virginis Mariae.
 Leonis Philosophi & Imperatoris vita ex historia in Patriarcham Abraham.
 Eiusdem Imperatoris historiae particulares.
 Actiones sanctae prouincialis & aecumenicae Synodi Constantinopolitanae, sub imperio Basilij Macedonis, Constantij, Leonis & Alexandri filiorum ipsius, & Photio Patriarchae Constantinopolitano, & Ioanne Papa veteris Romae (in charta bibacina.)
 Zachariae Rhetoris historia ecclesiastica.
 Ioannis Lectoris magni ecclesiae veteris Romae historia atque vita Magni Constantinij Imperatoris Apostolorum aequalis.
 Historia Constantini Monastice.
 Nili monachi de pane infermentato capitula 120.
 Liber dictus Thocharati, complectens precationes ad Deum.
 S. Augustini episcopi Hippouisi enchiridion translatum a Demetrio Cydane.
 Porphyrij in decem Categorias Aristotelis.
 Georgij Grammatici de Syntaxi.
 Manuelli Moscopuli libelli nouem.
 Historia Fr. Francisci, quomodo sustulerit a Sydere Vidente Castro Pelam versus fugeritque. (cum figuris.)
 Historia Trimperij filij regis Prouinciae, & quomodo cepit Margaren filiam regis a Napoli N. (cum figuris.)
 Historia qua vita Nobilissimi & fortissimi viri, Magni Bellisary Ducis Romanorum. (cum figuris.)
 Historia nobilissimi Thesei regis Athenarum quomodo duxerit in Amazonones, bellumque gesserit, & eas cepit: & quomodo rursus Athenas redierit, & cum fratre suo Adriano regnarit. (in charta bibacina cum figuris.)
 Georgij Chummi Byzantini historia Rhythmica ab eo dicta. In principio creauit deus caelum &c. vsque ad Imperium Dauida & Salomonis. (cum figuris, in charta bibacina &c.

Obscuri ob abbreviatum.

Antonius Verderius (Antoine Du Verdier seigneur de Vauprivaz), în lucrarea sa, editată în 1588 la Lyon, *Supplementum Epitomes Bibliothecae Genserianae*, despre bibliotecile particulare din Constantinopol, menționează colecția de manuscrise a lui Ioan Suțu, colecție pe care o regăsim un secol și jumătate mai târziu la Constantin Dracu Suțu, cel din care descind toate ramurile familiei, colecția Bibliotecii Naționale din Franța.

Alexandru Mavrocordat Exaporitul (1641-1709), savant și om de litere, Mare Logofăt al Patriarhatului Ecumenic din Constantinopol, Mare Dragoman al Sublimei Porți, ambasador în Germania, ministru confidențial cu rang de Alteță Illustrisimă, creat prinț al Sfântului Imperiu Roman de către Leopold II.

1.

DRAKOS-SUȚU

Familie epirotă stabilită la Constantinopol către 1400, reîntoarsă în Epir după cucerirea acestei cetăți de către Mehmed II (1453) și revenită la Constantinopol în 1459, printre cele optsprezece alte mari familii grecești cărora sultanul le-a acordat privilegiile și demnități.

2.

MARKOS POUILLIOS

Armatolos din Epir

= ..... (urm. 3.).

3.

POULLIOS zis „DRAKOS”

Fiul lui Markos Poullios (2.)

arhiarmatolos (arhiarnăut) din Epir (1578), comandant militar în revolta împotriva turcilor (1578-1585) din Epir și Acarnania, care se lupta ca un „diavol”, scoțând niște strigăte războinice groaznice pentru a-i înfricoșa pe turci și îmbărbăta pe greci, de unde porecla de „Drakos”.

4.

IOAN SUȚU

(1583)

Poseorul unei colecții de manuscrise,
poate același cu:

5.

IOAN DRAKOS

Născut în Epir,

eparh la Constantinopol (1607)

(Mare Logofăt al Bisericii).

6.

DIAMANTAKI (DIMAKIS)**DRAKOS-SUȚU**

Mare Retor al Patriarhiei (1668)

= ..... (urm. 7. 8.).

7.

**CONSTANTIN
DRACU-SUȚU**

Fiul lui Diamantaki Drakos-Suțu (6.)
 + Constantinopol 1757, spânzurat din ordinul Sultanului,
 preceptorul prințului Constantin Brâncoveanu fiul (1711),
 Mare secretar al domnitorului Constantin Brâncoveanu (1711),
 Mare capucehaia al Țării Românești (1711), Mare comis,
 Mare sluger (1717), Mare spătar, logofăt al Țării Românești (1725),
 Mare logofăt al Patriarhiei (1738),
 Mare capucehaia al Moldovei (1738-1741),
 moștenitorul bibliotecii lui Ioan Suțu (4.),
 autorul unui dicționar greco-turc.

= Constantinopol (Fanar) 22.07.1714

MARIA ROSETTI

(urm. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.)

Fiica beizadelei Ioan (Iordache) Antonie Rosetti
 și a Elenei Alexandru (Exaporitul) Mavrocordat,
 n. înainte de 1700.

8.

**DIMITRIE
DRACU-SUȚU**

Fiul lui Diamantaki Drakos-Suțu (6.),
 Mare comis (1739), Mare secretar (1737-1739),
 staroste de Putna și ispravnic de Focșani (1742), Mare postelnic.

= Constantinopol (Fanar) 11.1719

CONSTANȚA CARADJA (?) (urm. 9. 10.)

Fiica lui Gheorghe Constantin Caradja (?)
 și a Roxanei Diplovatzi.

Constantin I Basarab-Brâncoveanu
(1654-1714),
Domnitorul Țării Românești
(1688-1714), tempera pe lemn

Sala imperială (Salonul regal),
secolul al XVII-lea,
Palatul Topkapı din Constantinopol.

Familia Suțu este originară din Epir, mai precis din Suli, unde numele ei era Dracu (Drakos), nume sub care principii Suțu au fost întotdeauna desemnați în Decretele Imperiale otomane. Strămoșul eponim care a dat numele acestei familii ar fi fost Poullios Drakos, fiul lui Markos Poullios, comandant de arnăuți în Epir. Îl găsim luptând în Epir și Arcanania în timpul revoltelor împotriva turcilor (1578-1585). Ca mai toți suliștii, Poullios Drakos era un muntean sălbatic, care se lupta până la capătul puterilor ca un diavol, emițând niște strigăte războinice înfricoșătoare, menite să-i înspăimânte pe turci și să-i îmbărbăteze pe greci, de unde i s-a și tras porecla de „Dracu”.

După Dimitrie Scarlat Suțu: *„Familia Drakos (Suțu) era o ramură a mării familii Drakos, care se întindea din Muntenegru în Trifilia, la sud-vest de Peloponez. Înrudit cu această mare familie era, între alții, armatolosul Poullios Drakos care, în 1578, aliat cu Malamos, Theodor Bouas Grivas și Ghinis Bouas, a ridicat Epirul și Arcanania împotriva turcilor și a cucerit, în 1585, orașul Arta. Tot înrudite erau și familiile Drakos din Suli, Dragais din Zagora, Drakotsis din Shkodra Drivastini sau Mirdites Drakytsis. Ultimele două ramuri erau înrudite cu Mazarakis și Siveros în epoca sârbului Dușan și au fost la originea nobilei familii care a cucerit atunci puterea în nord-estul Macedoniei. Fiica acestor războinici a fost mama ultimului împărat al Bizanțului, Constantin XI Paleolog, moștenitorul numelui de Dragases”* (Dimitrie Scarlat Suțu – *Familiile princiare grecești din Țara Românească și Moldova*).

Executat la 29 august 1769 (de Tăierea Capului Sfântului Ioan Înaintemergătorul) pentru trădare, Marelui Dragoman Nicolae Suțu (11.) i s-a tăiat capul, care a fost pus pe spatele cadavrului întins pe pământ, culcat pe burtă, cu fața capului către fese. O pancartă așezată pe trup anunța trecătorii că: *„Acesta este josnicul stârv al raialei Nicolae Dracu Suțu, Dragoman al Porții, căruia i s-a tăiat capul drept pedeapsă pentru trădarea sa și înțelegerile secrete cu domnitorul Moldovei”* (după M.D. Sturdza). Poetul Panayotis Suțu (83.) dă o altă versiune a textului pancartei, și anume: *„Acesta este capul Marelui Dragoman Nicolae Dracu Suțu care, împreună cu necredincioșii din Moraiti, a complotat, provocând dezordini în Peloponez.”*

9.

ROXANA

Fiica lui Dimitrie Diamantaki Dracu-Suțu (8.)
și a Constanței Gheorghe Caradja (?),
n. Focșani, 11.06.1742
+ Therapia (Constantinopol), 1828,
mare proprietăreasă, filantroapă în Therapia.
= 1757

GHEORGHE (IORDACHE) MANO

Fiul lui Mihai Emanoil Mano, Mare logofăt al Țării Românești,
și al Smaragdei Stavropoleos (?),
n. Constantinopol, 1726
+ 16.09.1777,
agă al Moldovei (1749), caimacam al Craiovei,
Mare postelnic în Țara Românească (1761, 1767, 1768),
Mare Dragoman al Sublimei Porți
la Tratatul de Pace de la Kuciuk-Kainargi (1774).

10.

MARIA

Fiica lui Dimitrie Diamantaki Dracu-Suțu (8.)
și a Constanței Gheorghe Caradja (?),
n. 21.11.1740
+ 27.04.1796.

11.

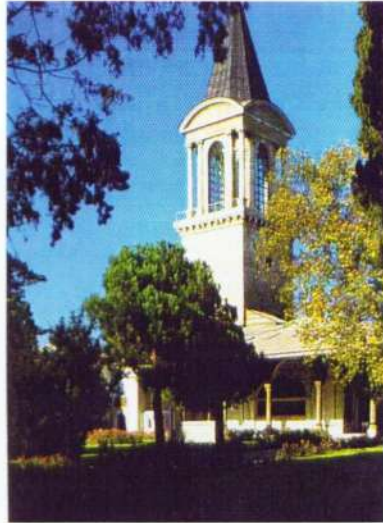
**NICOLAE
(NIKOLAKI)**

Fiul lui Constantin Diamantaki Dracu-Suțu (7.) și al Mariei Ioan Rosetti,
n. înainte de 1715
+ Constantinopol 29.08.1769, decapitat din ordinul sultanului pentru a fi ațâțat,
de conivență cu rușii (Revolta Orlov), insurecția din Peloponez,
Mare logofăt, Mare postelnic în Moldova (1754), membru al Consiliului
Patriarhiei din Constantinopol (1757), Mare capuchehaia al domnitorului Ioan
Callimachi (1758-1761), condamnat la galere de Marele Vizir,
promite 30 de pungi de aur sultanului, care îl scapă (1762),
Mare Dragoman al Sublimei Porți (29.09.1768 - ... 08.1769).
= înainte de 1745

ANA HRISOSCOLEO

(urm. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30.)

Fiica lui Gheorghe (Iordache) Constantin Hrisoscoleo, Mare ban în Moldova,
și a domniței Elisabeta (Safta) Constantin Duca.

Turnul Divanului,
Palatul Topkapî din Constantinopol.

Poarta principală (Ortakapî)
a Palatului Topkapî din Constantinopol.

La Constantinopol, familia Dracu și-a schimbat numele în Suțu, păstrând totuși timp de câteva generații ambele variante (Dracu-Suțu) înainte ca prima să dispară complet, lăsând loc doar celei de-a doua. Au fost avansate mai multe explicații etimologice ale numelui Suțu. Stamatiadis și Scarlat Vizantios cred că un Dracu din Epir a trebuit să îndeplinească la Constantinopol funcția de „souiultzes” sau „soutzides”, funcție ereditară transmisă din generație în generație, care a dat numele acestei familii.

„Soutzides” erau în Epir un fel de ingineri specializați în instalații hidraulice. Drăculeștii au știut să obțină aprovizionarea cu apă mai întâi a Seraiului, apoi a întregului oraș, cu cele patru sute de fântâni ale sale (trei sute pentru uzul musulmanilor și o sută pentru cel al creștinilor), apoi a câmpurilor, apă pe care o aduceau de departe cu ajutorul instalațiilor construite de ei. Făcând avere din această îndeletnicire, au decis să facă și negoț, aprovizionând Seraiul cu lapte și produse lactate. Athanase Ipsilanti pretinde că Diamantaki Dracu era un simplu lăptar, care își vindea laptele turcilor înstăriți din oraș, de unde numele de „Sutzis” pe care i l-au dat turcii și pe care descendenții săi l-au schimbat în „Suțu”. Potrivit legendei, Sultanul, poate chiar Mehmed IV Vânătorul, întorcându-se într-o zi de la una dintre vânătorile care-i erau atât de dragi, s-a oprit la prăvălia Dracului și a băut o cană cu chișleag pentru a se răcori. Găsind că acest lapte bătut era nemaipomenit de gustos, probabil din cauza extenuării pricinuite de goana după vânat, Sultanul l-a numit pe lăptar furnizorul Seraiului. Dar un iaurgiu, oricât de multe iaurturi ar fi vândut, nu ar fi reușit să fie acceptat de elita fanariotă, care era și bogată, și cultă.

Socrate Liakos, istoric contemporan, apreciază drept eronate remarcile lui Vizantis și Ipsilanti, considerându-le inventate de adversarii familiei Suțu, care au uitat totuși că în limba turcă „siuddzià” este sinonimul curajului. De altfel, fiica lui Alexandru Mavrocordat Exaporitul, Alteță Ilustrisimă și Prinț al Sfântului Imperiu, n-ar fi acceptat niciodată să-și mărite fata cu un lăptar sau cu fiul unui lăptar, Constantin Dracu-Suțu. Și Liakos remarcă, pe bună dreptate, că simplii lăptari nu puteau avea nici timpul liber și nici dorința să se ocupe de o bogată colecție de vechi manuscrise care se găseau în posesia lor.

12.**ELENA**

Fiica lui Constantin Diamantaki Dracu-Suțu (7.)
și a Mariei Ioan Rosetti.

= **SCARLAT CARADJA**

Fiul lui Antioh Scarlat Caradja, Mare postelnic în Țara Românească,
și al Smaragdei Romanos (Rhomanos)
+ 1782,
Mare Postelnic (1775), Mare ban de Craiova (1777).

13.**IOAN****(IENACAKI)**

Fiul lui Constantin Diamantaki Dracu-Suțu (7.)
și al Mariei Ioan Rosetti,
n. înainte de 1729
+ după 1780,

Mare ban în Moldova, Mare paharnic în Moldova (1744-1748),
Mare hatman în Moldova (1759 și 1780),
= înainte de 1756 ..... (**urm. 31. 32.**).

14.**ZAFIRA**

Fiica lui Constantin Diamantaki Dracu-Suțu (7.)
și a Mariei Ioan Rosetti,
+ înainte de 1791.

= înainte de 1737

CONSTANTIN CARADJA

Fiul lui Dimitrie Constantin Caradja, Mare postelnic în Moldova,
și al domniței Zafira Antonie Rosetti,
+ Constantinopol, 1771,
hatman (1750), Mare postelnic.

SULTANII OTOMANI DIN TIMPUL DOMNIIOR FANARIOTE (1711-1821) - I

Ahmed III: 1673-1736 (1703-1730).

Mahmud I: 1696-1754 (1730-1754).

Osman III: 1699-1757 (1754-1757).

Mustafa III: 1717-1774 (1757-1774).

SULTANII OTOMANI DIN TIMPUL DOMNIIOR FANARIOTE (1711-1821) - II

Abdulhamid I: 1725-1789 (1774-1789).

Selim III: 1761-1808 (1789-1807).

Mustafa IV: 1778-1808 (1807-1808).

Mahmud II: 1784-1839 (1808-1839).

15.

CASANDRA

Fiica lui Constantin Diamantaki Dracu-Suțu (7.)
și a Mariei Ioan Rosetti,

= înainte de 1803

beizadea ȘTEFAN MAVROGHENI

Fiul lui Dimitrie Petre Mavrogheni, voievod (bei) de Mykonos,
și al Irinei Constantin Caloyera (sau Kotcos),
+ Constantinopol 25.04.1821, decapitat,
Mare Dragoman al Flotei (după căsătorie),
Mare logofăt al Patriarhiei (17.05.1788 și 1821).

(Singura justificare a execuției Marelui logofăt Ștefan Mavrogheni,
pe care guvernul otoman a dat-o Puterilor europene prin intermediul
Marelui Vizir, a fost următoarea:

*„Înălțimea Sa Serenissimă, marele nostru Sultan, Suveran absolut
și independent, a primit autoritatea direct de la Allah,
singurul Căruia îi dă socoteală pentru acțiunile sale.”)*

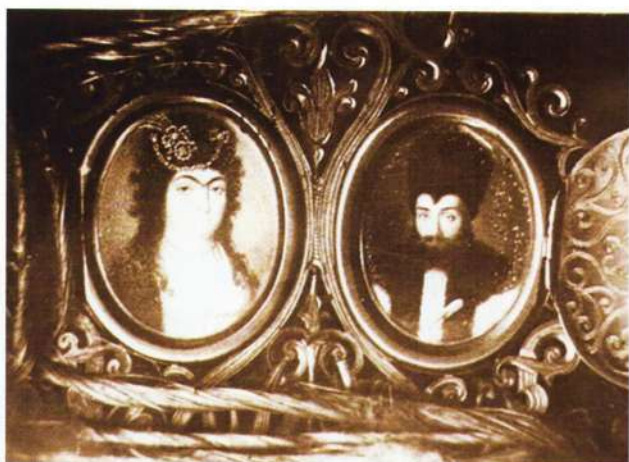
16.

ECATERINA

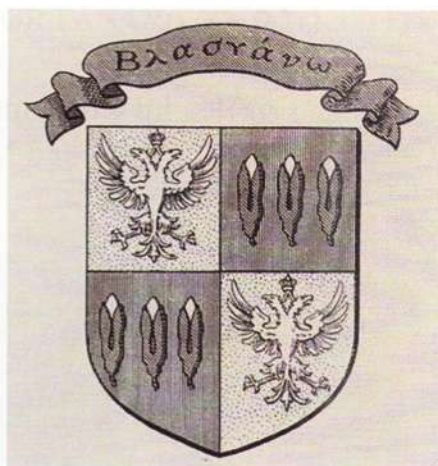
Fiica lui Constantin Diamantaki Dracu-Suțu (7.)
și a Mariei Ioan Rosetti,
+ după 1794,

= IOAN (IORDACHE) HRISOSCOLEO

Fiul lui Aristarki Ioan (Iordache) Hrisoscoleo, Mare spătar în Moldova,
și al Bălașei Cantacuzino-Deleanu,
Mare comis (1753), Mare postelnic,
Mare paharnic, Mare agă,
Mare vistier (1758),
Mare capuchehaia al Moldovei (1755-1757).

Medalion dublu cu portretele în miniatură ale
Sevastiei Ioan Callimachi și Mihai I Vodă Suțu.

Armele familiei Vlasto

Domnitorul Mihai C. Suțu, colecția autorului

*Mihai I Suțu, domnitorul Moldovei,
în costum de investitură la Constantinopol
(gravură de Louis M. Halbou, Paris, 1791),
colecția autorului.*

Ruinele seraiului principelui Mihai C. Suțu la Arnăuț-Chioi, pe malul Bosforului.

17.

MIHAI

Fiul lui Constantin Diamantaki Dracu-Suțu (7.)

și al Mariei Ioan Rosetti,

n. Constantinopol, 1729 (sau 1730)

+ Constantinopol, 1803,

căminar în Moldova (1753),

Mare vornic în Moldova (1763), Mare postelnic (1774),

Mare capucehaia al domnitorului Alexandru Ioan Ipsilanti (1774-1782),

Mare Dragoman al Sublimei Porți (17.01.1782 - 05.07.1783),

destituit de Marele Vizir și surghiunit în Insula Tenedos

(22.09 /04.10.1782 - începutul lui 1783 și în februarie 1799).

Voievod hegemon al Țării Românești

5/17 iulie 1783 - 26 martie/6 aprilie 1786

martie 1791 - 30 decembrie 1792/10 ianuarie 1793.

Voievod hegemon al Moldovei

august 1791 - martie 1792

30 decembrie 1792/10 ianuarie 1793 - 25 aprilie/6 mai 1795.

Voievod hegemon al Țării Românești

7/19 octombrie 1801 - 10/22 mai 1802.

Pe 19/31.05.1802, în timpul revoltei lui Osman Pasvantoglu, Pașă de Vidin, sfătuit de ruși și însoțit de boierii țării, fuge, exilându-se în Transilvania, la Brașov și Sighișoara, apoi la Petrograd, pentru a reveni în august 1802 la Constantinopol, unde fiul Grigore, reprezentantul său la Poartă, fusese arestat și torturat de turci. Pentru a-și plăti creditorii din Constantinopol, a trebuit să-și lichideze toate proprietățile și a murit, la puțin timp după aceea, în sărăcie.

= Iași, 1759

domnița SEVASTIA CALLIMACHI

(urm. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41.)

Fiica lui Ioan Theodor Callimachi Vv.

și a lui Ralù (Ralița) Dimitrie Hrisoscoleo,

căsătorită înainte (1753) cu **Grigore Vlasto** (+ 1754),

fiul lui Arapaki Grigore Vlasto, capucehaia,

și al .....

n. 1736,

□ Mănăstirea Ciurul (Orhei) (?).